

i danske Penge, idet de den Gang vist alle var afhændet.

Jeg vil gerne sige noget om begge disse Beløb. Hvad de vestindiske Dollars angaar, som jeg senere skal komme tilbage til, saa indgik de i Kassen i et bestemt Finansaar med 87 Mill. Kr., hvilket var alt for lidt. Saa længe den radikale Regering sad, hævdedes det fra Rigsdagens Side, fra Partiet Venstres Side og, hvis jeg ikke tager fejl, ogsaa af den nuværende højtærede Finansminister — jeg kan ikke citere en bestemt Udtalelse, men det er ganske sikkert, at det hævdedes fra hans Side —, at disse Millioner var spærret. Finansministeren havde ingen Raadighed over dem, de skulde anvendes efter Rigsdagens Beslutning; og man tænkte sig nærmest, de skulde anvendes til Reservefondens Forbedring. Den stakkels Reservefond kunde i høj Grad trænge til det, den trænger til det endnu, den bliver daarligere og daarligere Aar for Aar og vilde slet ikke kunne spille nogen Rolle, hvis man havde Brug for den. Reservefonden er oprindelig ødelagt af Estrup — det kan være, det er ubehageligt for de Konservative at høre det, men det var nu virkelig Estrup, der oprindelig ødelagde Reservefonden ved den Anbringelse, han gjorde af dens Midler, og senere er det gaaet ned ad Bakke med den, der er ingen, som har kunnet komme den til Hjælp. Der blev gjort Forsøg derpaa i den højtærede Finansministers tidligere Ministertid, men Forsøget lykkedes ikke. Som sagt, det hævdedes, at man ikke turde røre de 25 Mill. Dollars, og skønt jeg paa min Side paastod og mente at have Ret deri, at en lovformelig Beslutning derom ikke forelaa, men at Pengene var indgaaet direkte i Kassebeholdningen, saaledes at Finansministeren maatte have Raadighed over dem, faldt det mig dog ikke ind at disponere over dem, for der var ikke mindste Grund for mig til at gaa imod Rigsdagens Ønske paa dette Punkt. Men anderledes gik det, da den højtærede Finansminister kom til Roret — jeg indrømmer, at der er stor Forskel paa ham og mig; hvad der er tilladt for Guden, er ikke tilladt for Studen, som det hedder med et gammelt Ord, og derfor var det maaske rimeligt, at den højtærede Finansminister uden at meddele Rigsdagen det allermindste derom raadede over disse Millioner. Jeg har en Gang her i det høje Ting spurgt ham, hvorledes dette gik til, og dertil svarede han, at det havde han sagt saa mange Gange, at han havde slaet alle de Millioner, der overhovedet var, sammen i en Bunke, i Kassebeholdningen, og

taget af dem til det Brug, han vilde. Jeg nægter i og for sig ikke, at det var meget rimeligt, at han gjorde saaledes, men det har altid undret mig, at dette kunde ske uden nogen som helst Meddelelse i Forvejen til Rigsdagen om, at Millionerne skulde bruges. Og hvad de er brugt til, kan man ikke saadan sige; man kan naturligvis gerne paastaa, at det er til Genforeningen, men samtidig laanes der, som alle ved, til Genforeningen, da denne store Udgift begynder.

Det var altsaa de vestindiske Dollars. De var der, og jeg sætter dem til en Sum af 125 Mill. Kr., d. v. s. til en Kurs for Dollaren af 5 Kr. Jeg kan ikke indestaa for, at denne Kurs er nøjagtig, for jeg har ikke kunnet følge med i dette, men den er den omtrentlige, idet disse Dollars naturligvis blev solgt til forskellige Priser. Det gik jo saaledes med dem, at da vi fik dem, fik den danske Stat ikke straks nogen egentlig Disposition over dem, for de blev udlaant — nu kan man jo roligt sige det; den Gang var det en Hemmelighed, som kun Rigsdagen fik meddelt, at en af de krigsførende Magter laante disse Penge, og dette var fordelagtigt for Danmark, fordi den samme krigsførende Magt, som satte Pris paa dette Laan, derefter ogsaa paa forskellig Maade stillede sig velvilligt overfor danske Ønsker. Som sagt, de udlaantes, og henimod Fredsslutningen tror jeg, de var kommet hjem, i alt Fald kort efter Fredsslutningen, altsaa inden Finansaaret 1919—20. Jeg har set til min Forbavelse — jeg kommer tilbage til det —, at den højtærede Landbrugsminister paa et Møde har sagt, at i Aaret 1920 indgik den sidste Afdragssum af disse 25 Mill. Dollars. Jeg ved ikke, hvad han har ment dermed, for alle 25 Millioner blev paa en Gang udbetalt til den danske Stat, saa snart Overdragelsen havde fundet Sted, og indgik, som sagt, formelt — fordi de jo ikke blev realiseret — med 87 Mill. Kr., hvilket man kan se af Statsregnskabet for 1916—17.

Hvad Genforeningslaanet angaar, vil jeg gerne sige, at dette Laans Optagelse er en af de mærkeligste Erindringer, jeg har fra den Tid, jeg havde den Ære at være Minister. Dette Laan lykkedes det mig at faa afsluttet i Efteraaret 1919, idet Bankerne med Nationalbanken i Spidsen stillede sig paa den velvilligste Maade overfor denne Foranstaltning, naturligvis ikke af Hensyn til Finansministeren, men af Hensyn til det, som Laanet skulde bruges til, og de sikrede i Forvejen 60 Mill. Kr. af de 120 Mill. Kr., der var Tale om at laane. Jeg gik med dette Forslag til det sønder-